

Promemorian Slopad kontrolluppgiftsskyldighet om tillgångar och skulder, m.m. (Fi2008/2835)

Dnr 801-11484-08/112

2008-06-11

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Kronofogdemyndigheten (KFM) lämnar följande synpunkter.

KFM använder i verkställighetsarbetet kontrolluppgifter för att leta efter tillgångar och skulder. Med ledning av uppgifterna frågar KFM de subjekt som förekommer i uppgifterna om gäldenären har tillgångar eller skulder hos dem. En uppgift om att det finns en skuld kan tyda på att gäldenären har skaffat sig en tillgång. Tar man bort skyldigheten att lämna kontrolluppgift i de föreslagna fallen kommer KFM inte längre att ha så uttömmande information som myndigheten har idag när det gäller att söka efter och hitta utmättningsbara tillgångar.

Från den 1 januari 2008 genomför KFM endast en typ av tillgångsundersökning. Den omfattar gäldenärens samtliga tillgångar, så långt det behövs för att få skulden betald. Det innebär att KFM i flertalet fall måste fråga samtliga subjekt som kan tänkas ha ekonomiska mellanhavanden med gäldenären om sådant mellanhavande finns.

Fordringsrätter

Tas kontrolluppgifterna bort kommer belastningen på banker och kreditinstitut, och även på KFM, att öka markant. Idag frågar KFM VPC i ca 20 000 fall per år med ledning av den information som finns i kontrolluppgifterna. Utan den ledning som uppgifterna ger uppskattar KFM att man, för att genomföra en bra tillgångsundersökning, behöver fråga VPC om gäldenären förekommer i deras register beträffande ca hälften av de fysiska gäldenärerna. De är för närvarande ca 400 000 stycken. Det innebär att 200 000 frågor per år kommer att ställas till VPC. Vad gäller antal frågor till banker och kreditinstitut kan man utgå ifrån att KFM i genomsnitt kommer att fråga två banker per gäldenär. Det finns ca 450 000 fysiska och juridiska personer i myndighetens verkställighetsregister. Det innebär ca 900 000 frågor per år. Idag ställer KFM ca 140 000 frågor per år till banker och kreditinstitut.

Andel i privatbostadsfastighet och privatbostadsrätt

Dagens kontrolluppgifter upplyser om en gäldenär äger en andel i privatbostadsfastighet eller privatbostadsrätt. Om KFM inte kan få informationen genom kontrolluppgifterna under registerforskningen när tillgångsundersökningen genomförs, kommer en större arbetsinsats att behöva göras för att undersöka om den aktuella gäldenären äger sin bostad eller ej. Dessutom innebär det att fler frågor om ägandeförhållandena behöver skickas till bostadsrättsföreningar.

Konsekvenser

KFM och regeringen har som mål att en gäldenär ska vara föremål för tillgångsundersökning en gång per år. I dagsläget är målet inte uppnått. Eftersom det kommer att ta längre tid att genomföra en tillgångsundersökning om förslagen blir verklighet föreligger det en risk att myndigheten inte kan genomföra undersökningen med den önskade frekvensen. Genom tidsutdräkten kommer en del borgenärer att få vänta längre än nödvändigt innan de får besked om att gäldenären saknar utmättningsbara tillgångar. Det betyder också att utmättningsbara tillgångar kan försvinna under tiden. Det blir dessutom svårare att hitta egendom som kan vara utmättningsbar. Det kan därför inte uteslutas att en borgenär går miste om en tillgång som hade kunnat tas i anspråk för betalning av skulden.

Idag ställer KFM frågorna om tillgångar och skulder via brev. Kostnaden för att fråga VPC, banker och kreditinstitut uppgår till ca 1,3-1,4 miljoner kr per år. Om kontrolluppgifterna tas bort uppskattas kostnaden stiga till 9,1-9,6 miljoner kr. En ökning på ca 8 miljoner kr. Därtill kommer kostnader för frågor om innehav av privatbostadsfastighet och privatbostadsrätt.

KFM har inlett ett samarbete med VPC för att åstadkomma elektronisk kommunikation mellan myndigheten och VPC. Genom en sådan kanal ska frågor om tillgångar och skulder ställas och besvaras. Om allt går enligt plan kan kommunikationskanalen vara på plats vid årsskiftet. Det skulle innebära att kostnaderna för att ställa frågorna sjunker med mellan 1,6-1,7 miljoner kr till 7,5-7,9 miljoner per år. I nuläget bedöms kostnaderna för att driva och underhålla den elektroniska kanalen till ca 130 000 kr per år.

Även landets fem största banker har visat intresse för att utveckla elektronisk kommunikation med KFM. Detta arbete har inte kommit lika långt som det med VPC. Det finns i nuläget ingen närmare uppfattning om när i tiden en elektronisk kanal kan öppnas mellan myndigheten och bankerna.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rikskronofogde. Vid den slutliga handläggningen har också tf bitr. rikskronofogden Annika Stenberg och verksjuristen Charlotte Carrborg, föredragande, närvarit.

Eva Liedström Adler
rikskronofogde

Charlotte Carrborg
verksjurist